

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre 1 kor. 80 fillér.
Vidéken postán küldve negyedévre 3 kor. 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

Katholikus Testvéreink!

Az a harc, amelyet a gonoszság már a paradicsomban indított meg az igazság ellen, ma sem szünetel. Sőt naponként fokozódó erővel folvik a katolikus nép és az egyház ellen. Ha nem akarjuk, hogy az új pogányság árja összezsapjon fejünk fölött, ha nem akarjuk, hogy testvéreinket, gyermekeinket hitüktől megrabolják, vallásunkat elnyomják, egyházunkat kirabolják, készülnünk kell az ellenállásra, a védelmi harcra.

Keresztény Testvéreink! Táborba verődünk. A veszedelem érzete, az önvédelem szüksége hozott bennünket össze, a Katholikus Népszövetségnek hatalmasan megnövekedett a tábora. Készen akarunk lenni. Ismerni óhajtjuk feladatunkat, hogy a döntő pillanatban ne tévóvázzunk teljes erővel sikra szállani elévülhetetlen jogaink mellett.

Országos szervezetünk folyó hó 28-án, vasárnap, Zentán közgyűlést és nagygyűlést fog tartani.

Délelőtt fél 11 órakor lesz a közgyűlés a városház közgyűlési termében, délután 2 órakor lesz a nagygyűlés a piactéren, rossz idő esetén a közgyűlési teremben és a legényegyletben.

A közgyűlés szónokai lesznek: Rakovszky István v. b. t. t., a Katholikus Népszövetség elnöke, Haller István a Kath. Népszövetség főtitkára, Virág István horgosi plébános és Prohászka Ottokár dr. püspök, a Katholikus Népszövetség alelnöke.

A nagygyűlésen beszélni fognak: Zboray Miklós dr., országgyűlési képviselő, a Kath. Népszövetség alelnöke, Vajda Ottó dr., zentai külvárosi plébános, Huszár Károly szerkesztő, népszövetségi titkár.

Katholikus Testvéreink! Jertek el mindannyian a nagygyűlésre, hogy ország világnak megmutassuk a szervezett katolikus erőt!

A Kath. Népszövetség elnöksége.

A király döntése.

Irta: Ábrányi Emil.

Schönbrunnban, ahol a hervadt levelek most éppen úgy hullanak, mint a közönséges halandók apró kertjeiben, 1 órás audiencián hallgatta meg a király vasárnap Wekerle miniszterelnököt a változott helyzetről. Döntő királyi szó természetesen nem eshetet ezen az audiencián. Wekerle miniszterelnök referátumából kétségkívül kiérezte az uralkodó, hogy a cselekvés órája rá nézve is ütött; hogy nemcsak Magyarország, hanem a dinasztia érdeke is megköveteli, hogy a magyar miniszterek kielégítő válasz nélkül immár ne térjenek vissza Budapestre.

A telepathiának, a távolbalátásnak minden különösebb adománya nélkül is sejtheti az ember, hogy

Kossuth Ferenc férfias magatartása, vezető államférfiúhoz illő fellépése mély benyomást tehetett az uralkodóra. Kossuth Ferenc azzal a bátorsággal, amire a nemzete sorsát gondozó hazaszeretetet inspirál, tette meg azt a nevezetes lépést, amit nehéz helyzetekben a lehetőségekkel számoló államférfiúi belátás ir elő, hogy a békés, alkotmányos és mindegyik fél megnyugtatóra szolgáló kibontakozás akadályai elháruljanak. Kossuth Ferenc a maga részéről minden bizonyosságát megadta annak, hogy az egyéni népszerűség legragyogóbb glóriáját sem becsüli többre az ország nyugalmanál; hogy a leghatalmasabb párt egysége sem fontosabb, drágább előtte a nemzet egységénél, az egységes nemzeti haladás biztosításánál.

Ha Kossuth Ferenc nem a harcot, nem az alkotmányos tényezők konfliktusát, hanem a békét akarja, föl lehet-e tenni az agg tapasztalt uralkodóról, hogy most, amikor a döntés utolsó órája érkezett és a változott helyzet tanulságai benne is változásokat idézhettek elő, benne is sok aggodalmas gyanút oszlatthattak el: szigorú tagadásával nem a békeszerzők törekvését mozditja elő? Ha Kossuth Ferenc szakított azokkal, a kikeről meggyőződött, hogy szenvedélyes rohanással kilátástalan és végzetes küzdelmekbe akarják behajszolni az országot, nem kell-e feltennünk a királyról, hogy ő sem hallgat többé azoknak a tanácsaira, ő is kibontakozik azoknak a befolyásából, akiről meggyőződhetett, hogy gonosz indulattal tévutra vezették?

Hogy Kossuth Ferenc nem hiába vetette latba nevének egész súlyát, államférfiúi egyéniségének egész tekintélyét kibontakozásra irányuló politikája mellett: bizonyosság rá az a forrongás, mely a bankcsoport szenvedélyes agitációja ellen országszerte tiltakozni kezd. A mi Debrecenben, a hajduság nagy középpontján, vasárnap történt, fényes világosságot vet az egész magyarság érzületére, az egész magyarság politikai felfogására. A Debrecenben történt demonstráció harsonaszóval hirdeti, hogy a magyarság Kossuth Ferenc mellett áll, a nemzet Kossuth Ferenc vezérségét akarja fentartani, Kossuth Ferenc politikájában, vezetésében látja biztosítottnak az ország jövőjét, Kossuth Ferencel és azokkal, akik vele közre-

működnek, akar haladni a nemzeti egység, a nemzeti fejlődés, a nemzeti szupremácia jegyében.

Az ősz és a gabonaárak.

A legöregebb emberek sem emlékeznek arra, hogy ily szép és hosszú őszünk lett volna, mint az idén. Már november közepén vagyunk és a búzatermő vidékeken még nem volt fagy.

Az őszi földmívelési munkálatok a szántás- és a vetések pompásan sikerültek. A gabona szép egyenletesen kinőtt, remek időjárás folytán zöld a mező. De a szép időjárásnak még is vannak a következményei is; a vadak nagyon elszaporodtak és pedig úgy a kártékonyak, mint a hasznos vadak. Rég emlékeznek arra, hogy annyi szopós nyul lett volna novemberben, mint az idén. No meg főként a mezei egerek elszaporodtak. Ezekkel a zord tél hamar végez, de addig is kárt okozhatnak.

De bár mennyire biztató az ősz a jövő évi gabonatermesre nézve a gabonaárak még mindig tartottak. A budapesti tőzsdén 30 korona a legjava buza métermázsája, a rozsé meg 16 korona. Ennek oka a magyar gabona hiánya, mely még mindig szörványosan kerül a piacra, állítólag visszatartják az idei termés tulnyomó részét. De a bürziánerek mesterkedése a balkáni búzával szintén nem sikerült, a mennyiben a magyar gabonát nem tudják lenyomni ezzel a román, szerb, orosz szemetes gabonával. Csak attól tartunk, hogy minden gazda egyformán gondolkodik és tavasszal valamennyi egyszerűen dobja a piacra gabonáját s majd a közvetítő kereskedelem ezt használja fel arra, hogy leszorítsa a gabonaárakat.

Ezért kellene már valahára országosan, a gazdák közreműködésével szervezni a gabonaértékesítő központot, mely kellő hatással képes volna mérsékelni a tőzsdéi tulajdonságokat.

A Haverda-ügy.

— Rendkívüli esküdszéki ciklus. —

A Haverda-ügy talán a legközelebbi esküdszéki ciklus előtt már tárgyalás alá kerül.

Amint ugyanis értesülünk, a védők rendkívüli esküdszéki ciklus iránt adtak be kérelmet. A kérelem indoka a nagy anyag-halmaz, s a vizálati fogságnak méltányos megrövidítése.

A rendkívüli ülészakot a királyi ítélőtábla büntető tanácsa a főügyész indítványára határozza el. Ez esetben tehát a szegedi főügyész indítványára fogja a szegedi kir. ítélőtábla büntető tanácsa a rendkívüli ülészakot elhatározni.

A katolikusok nem tehetnek oly sokat sajtójukért, hogy még többet ne kellene tenniük . . .

— — — — — XIII. Leo.

— **Családi idill.** Csernok András 53 éves jánoshalmi földműves a napokban rossz kedvében lehetett, mert hü életpárjára egy dühös pillanatában ásót fogott és megakart verni. Neje apja, vagyis apósa védelmére kelt lányának, mire Csernok az öreget is legyilkolással fenyegette. A családi idillnek a csendőrök vetettek véget.

— **Gyufa nem való a gyermek kezébe.** Madaras községben tegnap Geiger György 4 éves fia és 3 éves kislánya Müller Ferenc istállójában gyufával játszottak. Az istálló tüzet fogott és Müller tanyája leégett. A kár 1140 korona, mely meg nem térül, mivel biztosítva nem volt.

— **Fegyveres betörők.** Bajáról jelentik: Mihályfi Ferenc bajai polgári iskolai tanár szülőjében levő házában ablakát bajonettel feltörték, behatoltak a házba, ahonnan összesen 24 korona ára holmit elvittek. Ugyanazon éjjel Ort Mihályné házába törtek be ahonnan 30 korona ára holmit vittek el. Erdekes, hogy a betörő izgatottságában Ortne lakásán hagyta a Mihályfitól ellopott téli kabátot és kalapot. A csendőrök megállapították a betörőket Léger György 33 éves, Léger Heteyi János 24 éves rovott multu csavargók személyében, akik megszöktek. Léger János katonaszökevény. A zombori császári és kir. 23-ik gyalogezredtől szökött meg. A betöréskor mindketten fegyvert viseltek. A csendőrök erőlyesen nyolc mozzák a fegyveres betörőket.

— **Kolduláson érték.** A csendőrök Stari Mihály 23 éves bredováci (Slavonia) földművest a bácsborsodi határban koldulásra érték és őrizetbe vették. Illetőségi helyére fogják toloncolni.

— **Régi bűn.** Deutch Ernő szabadkai korcsmáros kárára még 1908. év tavaszán lopást követtek el. Tíz korona értékű talicskáját lopták el ismeretlen tettesek. A csendőrök most kiderítették a tolvajokat Piukovics Lajosné született Rák Róza 35 éves és Kövesdi Mátyásné Neszeveskó Anna 46 éves felsősikeriai napszámosnők személyében. A tolvajok beismerték bűnüket. Minden bűn napfényre kerül.

— **Vásári tolvajok.** Jánoshalma községben a csendőrök most összefogdosták a híres vásári tolvajokat, akik a vásárkor vidéki és helybeli kereskedőket megkárosították. A tolvajok listáját itt hozzuk: Juhász Józsefné szül. Dagi Rozi 55 éves, Nagy Józsefné (Katus) Mészáros Veron 18 éves, Kovács Péterné (Tuk) Mészáros Mari 30, Kiss Jancsi Antalné, Mészáros Agnes 33, Juhász Pálné, Maruzsa Agnes 28, Adám Vincéné (Kapca) született Kovács Borbála 36 éves jánoshalmi vásári tolvajok. A főbb károsultak Ernszt Sándor bádógos, Klein Ignác, Klein József, Schwarz Sarolta, Klein Ignác jánoshalmi kereskedők és még többben is vannak. A tolvajokat följelentették.

— **Betörték a budárházba.** Simonkovich Agoston 44 éves III. körű korcsmáros kelebiai szőlőházát a napokban feltörve találta. A betörők 38 korona értékű különféle holmit vittek el. A csendőrök a tettest ki nyomozták Jakovics Benő 36 éves szabadkai napszámos személyében, aki azonban tagadja a betörést. Ezután is figyelmeztetjük a szőlő tulajdonosokat, hogy szőlőben levő házukat vagy zárják jól el, vagy télen ott ne hagyjanak semmit, mert jön a tél, működnek a betörők.

— **Csurog aszfaltozása.** Csurogon, mint levelezőnk írja, már nagyban aszfaltozták az utcákat s ha az időjárás kedvez, még az ősz folyamán a két főutca teljesen be lesz burkolva aszfalttal.

— **Revolvert lopott.** Kádár József kelebiai szerb tanító panaszt tett a csendőrökön, hogy az iskolaasztalfiókjából 10 korona értékű revolvert valaki ellopta. A csendőrök megállapították, hogy Rómics I. 16 éves kocsis volt a tolvaj, aki fát vágott a tanítónál és az iskolában aludt. A fiu tagadja a lopást, pedig többben látták nála a revolvert.

— **Sikkasztó cigány.** Walter Dávid vásári elárúsító megbizta Kolompár Bacs Mihály cigányt, hogy óráját és láncát adja el.

A cigány eladta az órát, az érte kapott összeget egy Lengyel-utcai bűntanyán elköltötte. Sikkasztás miatt az eljárás megindult ellene.

— **Az anyját védte.** Csöke Józsefné szül. Rapcsák Boris 58 éves madarasi születésű asszonyt a bajmoki hetivásáron a csendőrök tetten érték, amint lopni akart. Az anya bekísérésekor a fia Csöke András ellenszegült a csendőröknek, dühöngve megragadta a csendőrök szuronyát. A csendőröknek csak nehezen sikerült lefogni és megbilincselni a dühöngő legényt. Hatóság eleni erőszok címen följelentették a szabadkai kir. ügyészségnek.

— **Dézmálják a csirkéket.** Ozv. Binszki Péterné született Fülöp Anna jánoshalmi korcsmároshoz a napokban betérgy pohár borra Mészáros Andrásné, született Kiss Julianna. Mikor az udvaron át jászolni készült a vendég, a korcsmárosnénak hét darab csirkéjét összefogdosta és ellopta. Az enyves kezű asszonyt a korcsmárosné följelentette a csendőrségen.

Irodalmi ujdonság!

Bartha munkái II. kötet. Ára 8 korona.
Műveltség könyvtár (a művészet) ára 24 korona.
Körthy: Flamma Vestális. Ára 1 kor. 50 fillér.
Szilárd: Strine és büles élete. Ára 4 korona.
Zsengery: A nemzetközi csekk és giróforgalomról. Ára 1 korona.
Zemplény: Fából készített cukor. Ára 2 korona.
Szilárd: Szilárd.
Ifj. Ruttkay: A nagy cél. Dráma egy felvonásban. Ára 30 fillér.
Molnár Burján: Vigjáték három felvonásban. Ára 60 fillér.
Géczy: Az ördög mátkája. Népszínmű 3 felvonásban. Kaphatók:

Krécsi A. Nándor könyvkereskedésében
Szabadkán, Deák-utca, Kiskápolnával szemben.
Telefon 2-83.

Szélütött korcsmáros.

Tegnap este gyorsan terjedt el a hír, hogy Greski Lyubko korcsmáros és földbírtokos meghalt. Így nem felelt meg a valószínűségnek a hír, igaz azonban, hogy Greski Lyubkót szélhűtés érte.

A korcsmáros este törzsvendégeivel leült kártyázni. Egyszer csak a karjai előre nyultak, s szemének merev tekintete az egyik játszótársra meredt. A nagy csendben rosszat sem sejtve így szólt a játszótárs a vendéglőshöz.

— Bracza, mért néz rám olyan furesán?

A következő pillanatban megjött a rémes felelet. Lyubko „bracza“ kezei lehányattak, a test mereven dőlt hátra.

A vendégek felugráltak. Haladéktalanul orvost hívtak, aki érvágást alkalmazott, de eredménytelenül.

A népszerű korcsmáros még nem halt meg, de az orvosok véleménye szerint felgyógyulásához nincs remény.

Bel- és külföldi napilapok, divatlapok és folyóiratok

házhöz szállítva minden mellék költség nélkül legalkalmasabban megrendelhetők

HEUMANN MÓR

könyv-, zenemű- és irodalmi cikkek kereskedésében Szabadkán, Szent-István-ter, Rádits-féle ház, a Szent-háromsággal szemben.
Internumbán. — Telefonszám 85.

A Schwáb betörés bűnrészesé.

Elfogták a csendőrök.

Hajszja a főcinkos után.

Megvan az orgazda is.

Ujabb betörést terveztek.

Jeleztük tegnapi számunkban, hogy a Schwáb féle ékszerbetörés tettese Tolnán járt, ahol értékesíteni akarta a lopott tárgyakat. A csendőrök azonban megneszelte és meglépett Tolnáról.

Csak természetes, hogy a csendőrök nagy ambícióval nyomoztak a cinkosok után. Végre tegnap sikerült az egyik tettest elfogni Szegszárdon. Stier Béla szegszárdi

csendőrfőnök érdeme a bűnrészes elfogása. Bruck József 19 éves baksai születésű izr. vallású boltiszolga a bűnrészes, akit ma a csendőrfőnök Szabadkára hozott a rendőrkapitányságra.

Sunyi, alacsony termetű igazi betörő típus Bruck József aki 19 éves kora dacára 25 évesnek látszik. A csendőrfőnök előtt beismerte, hogy Vard községben találkozott a főcinkossal. Ennek nevét ugyan nem árulta el, de Stier főnök megállapította hogy a főcinkos Ginther János 40 éves dunakömlői születésű, valamikor halász volt, rovott multu betörő. Templombetörésért Sopronban hét évi fegyházat ült, alacsony, nagy vörös haju betörő típus Ginther. A csendőrök előtt nagyon ismeretes kis, öreg alakja. Most ez után folytatnak a csendőrök erőlyes nyomozást.

Ginther járt Tolnán Bruck Józseffel együtt, ahol az ékszereket értékesíteni akarták. A csendőrfőnök kinyomozta az orgazdát ie Miskeri Ferenc ócsányi parasztember személyében.

Valóságos bűntanya van ennek az embernek utszéli, eldugott házában. A tolvajok, betörők ide hordják össze lopott tárgyaikat, innen lesznek azután eladásra bocsájtva.

A csendőrfőnök házkutatást tartott Miskéri gazda lakásán. Két ezüst órát, egy arany láncot, több fülbevalót talált nála. De a kincses ládát, melyben az ékszerek vannak, nem tudta megtalálni az orgazda házában. Ugy látszik jól elrejtették azt a betörők.

Erdekes, hogy a betörők most Baján terveztek egy nagyobb ruhakereskedés kifosztását, Szegszárdon pedig a kir. adóhivatal kifosztását.

Már megvásárolták hozzá Szegszárdon a különféle furó, reszelő eszközöket. Egy vadonatúj kasszafurót Miskéri, az orgazda kocsijának ülésében találtak meg a csendőrök. Szegszárdon vették az új furót, eredetileg fűrész akartak venni, de azt nem kaptak.

Látnivaló, hogy egy szervezett betörő banda kézrekerítéséről van szó. A betörő banda — úgy látszik — kiszemelte a nagyobb városokat, ahol betöréseket követtek volna el. Az is holt bizonyos, hogy minden városban bűnrészeseknek is kell lenni, aki a helyi viszonyokkal ismerős. Most ezután is nyomoznak, de leginkább a „Vöröshaju“ után, a Ginther után folyik a hajszja.

A rendőrségen ma délelőtt László Géza rendőrkapitány szembesítette Bruck Józseffel az egyik tanut, aki felismerte Bruckot. Ez ugyanis a betörés napja előtt a Schwáb féle üzlet előtt ólalkodott és így többben látták. A betörő azonban tagadja ezt, azt állítja, hogy volt ugyan Szabadkán, de a Schwáb üzletet nem is tudja hol van.

Maródiics teljesen felgyógyult.

— Tegnap kijött a kórházból. —

Sokan emlékeznek még arra a napsugaras délutánra, mikor a főtéren nagy disznóölést kést mártott meg Maródiics Szávó titkos rendőr hátában egy ittas mézáróslégény. Körülbelül másfél hónappal ezelőtt történt ez. A hivatását pontosan teljesítő, ügyes Maródiicsot mindenki sajnálta Szabadkán, mindenki ismerte őt és így komolyan aggódtak állapota miatt.

Maródiicson életveszélyes sérülést ejtett a gyilkos kés, de az orvosi tudomány és maga az erős természet győzött, Maródiics felgyógyult hosszas betegségéből és tegnap délután elhagyta a kórházat.

Már az utóbbi napokban a kórházban is fönt járt, teljesen jól érezte magát és csak ki akart mindig jönni.

Tegnap délután azután Sántha dr. elég erősnek gondolta arra, hogy Maródiicsot kiengedje a kórházból. Örömmel hagyta el természetesen a kórházat, melynek kórágá-hoz hosszú hetekig gonosz kéz kötötte.

Első dolga volt családja köré sietni, ismét újra látni övéit és élvezni a szabad levegőt.

Most ugyan még egyelőre nem fog-

Szent Erzsébethez.

Irta: **Kerényi Keller Lőrinc.**

Szentjeinknek dísz, szépe;
Megdicsőült szent Erzsébet!
Nagy elődök gyenge sarját
Tönkre tenni ha akarják:
Meg ne engedd sohasem.
Ovjad, védjed szüntelen!

Az ellenség egyre támad
A magyarok táborának,
Vétek-, gaszág-, bünnel vádol
Eltörölné a világról:
Meg ne engedd soha sem.
Ovjad, védjed szüntelen!

Ki gyűlöli, a mi magyar:
Ha népünknek rosszat akar,
Hogy bajt, romlást hozzon reánk,
S végszélybe döntse hazánk:
Meg ne engedd sohasem,
Ovjad, védjed szüntelen!

Hogy a magyar porba hulljon,
Mint a féreg elpusztuljon,
S sikra szállott bősült ellen
Győzedelmet, babért nyerjen:
Meg ne engedd soha sem,
Ovjad, védjed szüntelen!

Szentjeinknek dísz, szépe:
Megdicsőült szent Erzsébet!
Hős magyarnak gyenge sarját
Tönkre tenni ha akarják:
Meg ne engedd soha sem,
Ovjad, védjed szüntelen!

A beltéri ovoda 50 éves jubileuma.

Megirtuk már, hogy a beltéri 2 ovoda fennállásának 50 éves jubileumát e hó 21-én délután félháromkor ünnepelik meg.

Szabadkán 1859. évi november hó 21-én nyílt meg a beltéri 1. és 4. körű 2 ovoda 50 évvel ezelőtt. A népnevelés nagy ünnepe lesz ez, de ünnepe lesz, mint már megirtuk Völgyi Lajosnak is, az első tanítónak. Az ünnepély programja a következő: Ima. Elmondják az ovodás kisdedek. — Az ovoda felügyelő-bizottság elnökének megnyitó beszéde. — Visszaemlékezések. Fölolvassa Völgyi Lajos, nyug. kisdédóvó. — Edes jó Istenünk. Dalolják az ovodás kisdedek. — Udvözlő vers. Elmondja 3 kisdéd. — Kedves hely a mi ovodánk. Dalolják az ovodás kisdedek. — Udvözlés. Elmondja egy kisdéd. — Kicsiny vagyok, nem tagadom. Elmondja több kisdéd. — Szép csendesen. Séta dal. — Kis Juliska tudni vágyik. Elmondja több gyermek. — Recece. Dal. — Azt mondja egy kis madár. Dal. — Ki nem hiszi, hogy a gyermek vigan él. Dal. — Kukorica-fosztó. Játék. — Mit főztem én. Páros vers. Elmondja 2 kisdéd. — Fonóka. Dal, játék. — Szöjünk szöjünk kendőt. Dal, játék. — Szeretem én a hazámat. Dal. — Ha én király volnék. Páros vers. — Borbély. Némajáték. — Virágcsinálás. Játék, kézimunka. — Már én többet dal. — Géza a nevem. Vers. — Kis kacska fürdik. Játékdal. — Tulipános nóta. Dal. — Azt csicsergi. (Husvétii öntözvers.) — Aldd meg Isten ezt a hazát! — Ünnepeink végeztével. Befejező szavalt. Elmondja egy kisdéd.

Lehetséges, hogy az ünnepélyt nem a Bercsényi-utcai ovodában tartják meg, hanem a Katolikus Legényegylet disztermében. Ezen eshetőségről olvasóinkat külön értesítjük.

HIREK.

Tájékoztató.

November 24. A filharmóniai társaság hangversenye a városi színházban.

Munkaközvetítés.

Drach János épület és butor asztalos két segédet keres állandó alkalmazásra. Cim: Hódság, Bács megye. Rövid és divatárú-üzletbe egy segéd alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. Több cipésmunkás előnyös feltételek mellett azonnal munkába léphet Schön István cipésmesternél Bezdánban.

— **Szentségimádás** lesz a Szent-Teréz templomban f. hó 20-án. A szentmise reggel 6 órakor, a visszatételi szertartás félhatkor kezdődik este.

— **Zichy Nándor üdvözlése.** Ujabbán a következő bácskai népszövetségi szervezetek üdvözlötték az ősz vezért. Szond, Kvanduk János ivén 218 an, Ada, Latky József ivén 292-en. A népszövetség kéri a kilérvő izek sürgős beküldését. Küllődről a népszövetség 14 iki gyűléséből távirati üdvözlötet küldöttek.

— **Őrszálláson megalakult a Kath. Népszövetség** egyelőre 200 taggal. A taggyűjtés folyik s remélik, hogy legközelebb a tagok száma a 300-at is meg fogja haladni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mamuzsich Lázárné öngyásága Erzsébet névnapja alkalmából keresztényi jó szívének sugallatára, a városi szegényházi ápoltakat megvendégelte. Fogadja öngyásága ezen uton a szegények hálás köszönetét, melyet mély tisztelettel fejez ki az ápoltak nevében *Krempoties* szegényházi gondnok.

— **Espereskerületi tanácskozmány Futakon.** E hó 17-én tartotta az ujvidéki espereskerület papsága szokásos őszi tanácskozmányát, mely alkalommal egyebeken kívül a kerület egybegyűlt papsága egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy a magyar katolicizmus zászlóvivőjét, gróf Zichy Nándort 80 dik születésnapja alkalmával kegyeletes hálával üdvözli, s neki a további küzdelemre Isten bőséges áldását esdi. Nemkülönbön táviratilag üdvözölte az Alkotmányt a Ferrer-ügyben elfoglalt egyedül férás és bátor állásfoglalásáért. A gyűlésen — mivel a kerület esperese, Kirschbaum Lajos, titeli plébános akadályozva volt, — Mihálovics Endre, temerini plébános, országgyűlési képviselő elnökölt.

— **A fodrászgedek vasárnapi munkaszünete.** A kereskedelemügyi miniszternek az ipari munka vasárnapi szünetelése tárgyában kiadott rendelete értelmében vasárnapokon az ipari munka a borbély és fodrásziparnál az üzleti helyiségben déli 12 óráig van megengedve. Jóllehet ezen rendelet az ipari munkának végzését illetőleg a fodrászokra vonatkozólag parancsolólag intézkedik, mégis több panasz merült fel az alkalmazottak részéről, de a rendőrség is tapasztalta, hogy a munkaadó fodrászmesterek vasárnapokon alkalmazottaikat a 12 órán jóval tul, sőt még 1 órakor is dolgoztatják. Figyelemmel az idevonatkozó rendelkezésekre, a rendőrség felhívja a borbély- és fodrász-üzlettulajdonosokat, hogy a munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseket a jövőben a legpontosabban tartásuk be, mert a rendelkezések betartását szigoruan ellenőrzi s az ellene vétöket 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással fogja büntetni.

— **Erzsébet ünnepély** A Széchenyi-terti iskolakerület tantestülete folyó évi november hó 19-én a következő programmal fogja Erzsébet napját megtartani. 1. Szent mise. 2. Himnusz. éneklük a növendékek. 3. Megnyitó, tartja Palotai Bódog igazgató tanító. 4. A nap méltatása, tartja Ispánovicsné Mácskovics Antónia. 5. Liliomos Erzsébet. Ambrozovics Dezsőtől. Szavalja Gulyás László IV. oszt. tanuló. 6. Erzsébet napján. Móra Istvántól, szavalja Radvánszki Antal, IV. oszt. tanuló. 7. Oszti Rózsa. Fehér Lorándtól, éneklük a növendékek. 8. Erzsébet gyászol. Némethné Zsoldos Ilonától, szavalja Pertics Mátyás V. oszt. tanuló. 9. Dies irae, dies illa. Szavalja Somogyi Erzsébet IV. oszt. tanuló. 10. Bezáró. Tartja Palotay Bódog igazgató tanító. 11. Szózat. Éneklük a növendékek. — Mint már megirtuk a szabadkai állami tanítónőképzőben holnap, november 19-én délelőtt fél 11 órakor lesz megdicsőült Erzsébet királyné emlékünnepe. Műsort már ismertettük. Az ünnepi beszédet Imets Irén tanítónő mondja. Lesz ezenkívül szavalt, ének és zongorasám a növendékek közreműködésével. Belépő díj nincs.

— **Pénztárvizsgálat.** Ma tartja Hegedüs Lénárd esperes a ludasi plébánián a hivatalos pénztárvizsgálatot. A város részéről kíséretében vannak dr. Dembitz Lajos helyettes polgármester, dr. Hajdu Vojnics József főügyész és Völgyi Péter alszámvevő.

— **Az új pénzek.** Az éreforgalom megkönnyítése céljából egy új pénzdarabot, két koronásokat fognak veretni és pedig Magyarországon is, Ausztriában is ötven millió darabot. Az egykoronásokat is szaporítani fogják legalább száz millió értékű korona új veretű koronásokkal. Az Osztrák-Magyar bank pedig felhatalmazást kap arra, hogy 160 millió korona kontingensen felül új tizkoronás bankjegyeket bocásson ki.

— **Árverés a rendőrségen.** December hó 3-án délelőtt 10 órakor lesz a városháza udvarán a rendőrség által elkobzott és talált tárgyak elárverezése. A legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett fognak a sokszor bizony silány, sőt értéktelen holmik elárvereztetni.

— **Az osztrák áruk ellen.** A pénzügyminiszter a napokban rendkívül fontos rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságához. A rendeletben a miniszter felhívja a pénzügyigazgatóságokat, hogy utasítsa közegeit, hogy azok járják sorra a trafik joggal bíró üzleteket és az ott található osztrák szivarkahüvelyekről és cigarettapirosokról készítsenek pontos statisztikát. Továbbá figyelmeztessék a dohányelárusítókat arra, hogy ezentul az osztrák gyártmányu, mindennemű szivarkapapírok árusítása tilos. Ez az utóbbi mondat úgy értelmezendő, hogy a mostani kizslet kiárusítása után az osztrák áruból új szállítmányt hozatni nem szabad. Ha valamelyik trafikos a miniszter eme rendeletét nem respektálná, ugy az illetőtől megvonják a trafikengedélyt. — Udvözlöjünk a pénzügyminisztert becsületes, hazafias akciójában. Ajánlatos lenne ha ő, valamint a kormány többi tagjai más téren, különösen a külföld által legjobban kizsákmányolt élelmi szakma terén is hasonlóan erélyes purifikáló hadjáratot kezdenének. Ez lenne a legbiztosabb ut a magyar gazdasági önállóság felé.

— **Arlejtés utakra.** A törvényhatósági utak burkolatára a ma megtartott arlejtésen Roheim Károly és Fiai budapesti céget bízták meg, mint legolcsóbb ajánlattevőt. Roheim cég 18 korona 3 filléért szállítja a fedanyag köbméterét. Az ajánlattevőt a városi tanácshoz terjesztik jóváhagyás végett.

Legjobb beszerzési forrás porosz szén, koks és kovács szénre. — Tessék próbarendelést tenni!

Nagy tűzifa készlet!

Vagyok bátor a nagy közönség tudomására adni, hogy egy budapesti szénnagykereskedővel kötött bizományi szerződésből kifolyólag azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a szabadkai piacon a legjobb minőségű valódi porosz szenet, porosz koksot és kovács-szenet bevezethetem, és pedig: 1096-10

***** 100 kigr. elsőrendű porosz szén ára 4 kor. 40 fill.
100 kigr. elsőrendű koks ár . . . 5 kor. — fill.
100 kigr. 2-szer mosott porosz és szabolcsi kovács-szén . . . 4 kor. 40 fill.

Legkevesebb mennyiséget is házhoz szállítom. — Nagyobb rendelésnél árkedvezmény. — Főelvem a pontos mérlegelés.

Kasza János tűzifa- és szénkereskedő, bognárárúk raktára Szabadkán.

Telefon-szám 297.

IV. kör, Deák-utca, Milkó-ház.

Telefon-szám 297.

Pontos kiszolgálás!

lalhatja el állását, mivel még kissé gyenge, de pár nap múlva már ezt is megteheti.

Távolléte alatt a rendőrfőkapitány helyettest nevezett ki, most Maródiécsal együtt a helyettes is megmarad és így három polgári rendőre lesz Szabadkának.

SZINHÁZ.

Elvált asszony.

Az Elvált asszony bájos melódiai ötöd-ször is telt házat hoztak a direktornak. — Sugár Jolán és különösen Kabos elevenen, jó kedvvel játszottak; a közönség sokat tapsolt nekik. Peterdi még mindig meg van hülve, Sziklai szintén. A kar néha pihen és kényelmesen nem énekel, holott kellene. Az előadás különben a szokott jó volt.

* **Darab változás.** A heti műsoron volt a „Tavaszi” című operett, melyet pénteken e hó 19-én adott volna elő a színház. Mivel azonban a társulat a Tilos a csókra készül, a pénteki Tavasz helyett az Erdészleány kerül színre.

* **A győztesek.** A jövő heti műsor újdonsága Emile Fabre 4 felvonásos színműje lesz; A győztesek. Október 15-én mutatták be a budapesti Nemzeti színházban. Izgató, komoly szándékkal dolgozó, művészi eszközökkel megírt, nevelő irányu alkotás, mely nálunk Magyarországon talán azért is speciálisan érdekes határu, mert politikával foglalkozik. Emile Fabre darabja meggyőző rábeszéléssel, az egyszerű, boldog életre való hivatkozással bizonyítja, hogy nagyon is sokat áldoznak azok, akik családi érdekeket becsületbeli skrupulusokat, erősen egyéni érzelmeket áldoznak fel a politika rögzös mezején való boldogulásért. A szerző tételét izgalmasan reális, szenvedélyes tüzi jelene-tekben állítja szemünk elé, melyeknek ereje felvonásról-felvonásra hatalmas lépésekben nő, s végül is a ritka ellentétek hatalmas találkozásában csattan el. — A darab f. hó 27-én kerül színre.

Műsor:

Pénteken: Erdészleány.
Szombaton: Tilos a csók.
Vasárnap délután: Boszorkányvár. Este:
Tilos a csók.
Hétfő: Tilos a csók.

IRODALOM.

= **Irodalmi jelentés.** „Hársfahangok” címen sajtó alá akarom rendezni a kath. lapok hasábjain elszórtan megjelent költeményeimet. Tisztelettel kérem mindazokat, akik irodalmi munkásságom iránt érdeklődnek, hogy könyvemet megrendelni, előfizetőket gyűjteni, s megrendelésükről dec. 25-ig értesíteni sziveskedjenek. Könyvem 10—12 iven valószínűleg a husvéti könyvpiacra jelenik meg a pécsi püspöki könyvnyomda csinos és izléses kiállításában. — Ára 2 korona lesz, de utalványozását csak könyvem megjelenése után kérem. Pécs, 1909. november hó. Hortobágyi József, belvárosi káplán, a „Pécsi Ujlap” társszerkesztője.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala

Rákóczi-utca 20. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY A SZABADKAI KÁLVÁRIA BEKERÍTÉSÉRE.

Alulírott hivatal pályázatot hirdet 3 kivitelben:

1. Kőfal.
2. Vasrács.
3. Félfal, fölül rács.

A költségvetéssel ellátott pályázatokat kérjük az alulírott hivatal címére küldeni.

A pályázatok díjazva nem lesznek.

**A Szabadka-Szent-Terézi
plébániahivatal.**

1047—3—2

Korcsmárosok és bortermelők figyelmébe!

Március elsején életbe lépett új bortörvény értelmében minden szőlő-tulajdonos, aki borát el is adja, minden korcsmáros „Bornyilvántartást” köteles vezetni. Ezen nyomtatvány a „Bácskai Napló” kiadóhivatalában, a miniszteri rendelet által megállapított mintában beszerezhető. Kereskedőknek bizományba ad a Szent Antal nyomda-vállalat.

Ujságelárusítók felvételnek

lapunk kiadóhivatalában
50% jutalékra.

Abrasits Mihály és Társai

épület-bádogos és vízvezeték berendezők

— SZABADKÁN, —

Kölcsey-utca 254. sz., a főposta mellett.

Elvállalnak

az épület-bádogosságban
és vízvezeték szerelésben
előforduló minden munkát a leg-
diszesebb kivitelben.

Készítenek:

toronyfödést, villamhárító felszerelést,
fürdő- és klozet-berendezést,
valamint
csatornázást.

819—84

Telefon 154.

Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat m. sz.

Szabadkán, IV. kör, Rákóczi-utca 20. szám.

• Telefon-szám 300. •

KÖZIGAZGATÁSI,
EGYHÁZI,
* ÜGYVÉDI, *
ELEMI- ÉS
TANONC-ISKOLAI
NYOMTATVÁNYOK
NAGY RAKTÁRA.

Ajánlja a helybeli és vidéki n. é. közönség b. figyelmébe jól felszerelt, a modern technika gépeivel ellátott

* KÖNYVNYOMDAI INTÉZETÉT. *

Elvállal e terén mindenféle a leg-egyszerűbbtől a legkomplikáltabb munkákat, u. m.: irodalmi művek, folyóiratok, üzleti könyvek, kereskedelmi nyomtatványok, falragaszok, esküvői, eljegyzési és bál meghívók, névjegyek, borítékok, levélpapírok, gyászjelentések, körlevelek, reklámanyomtatványok

Jutányos és izléses elkészítését.

BÁCSKAI NAPLÓ,
NAŠE NOVINE,
JÓ REGÉNYEK
TÁRA ÉS
PUČKA * * * * *
* * KNJIŽNICA
KIADÓHIVATALA

Keresztények csak keresztényeknél vásároljatok!

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.